

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

*ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ II Всеукраїнської
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ*

**24 ЖОВТНЯ 2025 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ ДИТИНСТВА
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(24 жовтня 2025 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 5 від 30 жовтня 2025 року)

Рецензенти:

Ковтун О. В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземних мов і перекладу, ДНП «Державний університет «Київський авіаційний інститут» (м. Київ, Україна)

Княжева І. А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна)

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Найда Руслана Григорівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-асистент кафедри теорії та методики дошкільної освіти.

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 жовтня 2025 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2025. 260 с. ISBN 978-617-8768-09-6

До збірника увійшли тези доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У представлених роботах висвітлено актуальні питання впровадження освітніх технологій у процес підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в умовах сучасного інформаційного простору; розглянуто інноваційні підходи до професійного становлення фахівців; проаналізовано зарубіжний досвід розроблення та реалізації освітніх інновацій у системі дошкільної освіти.

Збірник призначено для науково-педагогічних, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, аспірантів, молодих учених, а також усіх, хто цікавиться проблемами розвитку сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

ставлення до живих об'єктів природи та розвитку навичок екологічно доцільної поведінки.

Література

1. Мельник І. М. Формування екологічної свідомості старших дошкільників у контексті викликів сучасності. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 69. Том 1. 2024. С. 230-232.
2. Миськова Н. М. Як стати екошколою: досвід Хорватії. Методична скарбничка вихователя. 2020. № 12. С. 41-43.
3. Миськова Н. М. Буденне для них — незвичне для нас, або Як навчають дітей у Швеції. *Методична скарбничка вихователя*. 2020. № 05, С. 43-45.
4. Миськова Н. М. Про халабуди та екторби, або Цікавинки освіти для сталого розвитку з Чехії. *Методична скарбничка вихователя*. 2020. № 04. С. 35-37.
5. Розгон В. В., Миськова Н. М., Зданевич Л. В. Підготовка майбутніх вихователів до екологічного виховання дітей дошкільного віку. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 74, 2024. С. 135-137.

Ірина ЛИТВИН,

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти, 1 курс,
спеціальність А2 Дошкільна освіта,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
м. Хмельницький (Україна)
e-mail: irinalitvin1234@gmail.com

Науковий керівник: **Лілія ОНОФРІЙЧУК,**

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
дошкільної педагогіки, психології та фахових методик,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
м. Хмельницький (Україна)
e-mail: Lissya0880@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ LEGO-КОНСТРУКТОРІВ ЯК ІНСТРУМЕНТУ РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ В ДАНІЇ

Актуальність проблеми. У сучасному світі важливе місце займають технології, що поєднують гру та навчання, зокрема конструктори LEGO. Вони

виступають як ефективний дидактичний засіб для розвитку сенсорних, пізнавальних, логіко-математичних і мовленнєвих навичок дітей. У Данії, країні-батьківщині LEGO, ігрове навчання є основою освітнього процесу та активно впроваджується в підготовку педагогів і роботу дитячих садків. Використання LEGO-конструкторів дозволяє створювати комфортне, мотивуюче середовище, де діти розвивають мовлення, творчість і соціальні навички через практичну діяльність, що підкреслює актуальність дослідження ролі LEGO у розвитку мовлення дошкільників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковці відзначають, що поняття «LEGO-технологія» охоплює інтерактивні ігри та методи навчання, що сприяють розвитку просторового мислення, креативності та сенсорно-пізнавальних навичок дітей (С. Бадер, Є. Друганова). Дослідження підкреслюють зв'язок LEGO-технологій із STEAM-освітою, де інтеграція науки, технологій, інженерії, мистецтва та математики сприяє всебічному розвитку дітей через практичну діяльність. У Данії досвід використання LEGO у навчанні демонструє ефективність ігрових підходів у розвитку мовлення та комунікативних компетентностей дошкільників, зокрема через сторітелінг, методику «Шість цеглинок» та розширення словникового запасу. Останні проекти PlayTime і Play Heart підтвердили позитивний вплив ігрового навчання на мовленнєвий, когнітивний і соціальний розвиток дітей.

Мета статті полягає у дослідженнях потенціалу LEGO-конструкторів як засобу розвитку мовлення та комунікативних умінь дітей дошкільного віку на прикладі данського досвіду, аналіз сучасних методик їх застосування в освітньому процесі та визначення практичних рекомендацій для впровадження LEGO-технологій у дошкільній освіті.

Виклад основної інформації. Сьогодні конструктори LEGO займають важливе місце в освітній діяльності закладів дошкільної освіти, виступаючи як незамінний дидактичний засіб. Назва LEGO походить від данських слів «Leg» та «Godt», що означає «грати добре», а в латині LEGO перекладається як «я складаю» або «я навчаюся» [2, с. 20]. Конструктори цієї серії активно

використовуються для сенсорно-пізнавального розвитку дітей, сприяючи формуванню творчого мислення, покращенню дрібної моторики, розвитку логіко-математичних навичок і мовлення.

На сучасному етапі розвитку науки поняття «LEGO-технологія» дотепер не має єдиного чіткого визначення, як зазначають С. Бадер та Є. Друганова. У наукових працях фіксується, що поряд із цим терміном у літературі часто використовують споріднені поняття: «конструктор LEGO», «LEGO-конструювання», «LEGO-педагогіка», «система LEGO». [1, с. 194]. З огляду на це, LEGO-технологія розглядається як сукупність інтерактивних ігор та методів навчання, що формують просторове мислення, розвивають креативність і сприяють сенсорному та пізнавальному розвитку дітей. Вона включає методи моделювання реального середовища в ігровому форматі, що особливо ефективно для дошкільної освіти.

Науковці також відзначають зв'язок LEGO-технології з STEAM-освітою, що охоплює природничі науки (Science), технології (Technology), технічну творчість (Engineering), мистецтво (Art) та математику (Mathematics), і спрямована на всебічний розвиток дитини через практичну діяльність.

Використання конструкторів LEGO на заняттях у закладі дошкільної освіти сприяє формуванню сенсорних уявлень у дітей, адже під час роботи застосовуються деталі різної форми та кольору. Такі заняття також стимулюють розвиток і вдосконалення вищих психічних функцій – пам'яті, уваги, мислення, а також розумових операцій, таких як аналіз, синтез і узагальнення. Крім того, робота з LEGO тренує дрібну моторику рук. Як засіб STEAM-освіти LEGO-конструктор не лише дає можливість створювати різні моделі, а й організовувати ігрову діяльність з ними. Поєднуючи деталі з кількох наборів LEGO, діти можуть створювати безліч унікальних варіантів іграшок, які стають основою для нових сюжетно-рольових ігор [3, с. 16].

LEGO є однією з найбільш популярних сучасних педагогічних технологій, яка активно впроваджує тривимірні моделі реального світу в

предметно-ігровому середовищі для розвитку та навчання дітей дошкільного віку. Однією з передових технологій для сенсорно-пізнавального розвитку дітей визнані конструктори LEGO Education. Ця система поєднує в собі елементи гри й експериментування, що сприяє формуванню ключових навичок – розвитку дрібної моторики, логіко-математичних уявлень, творчих здібностей і мовленнєвих навичок. Завдяки інтегрованому підходу LEGO-технології допомагають створювати цікаве освітнє середовище, де дитина активно досліджує навколишній світ і відкриває нові знання через практичну діяльність. Вони також підтримують емоційний розвиток і мотивацію до навчання, роблячи процес пізнання різностороннім і захопливим.

LEGO-технології поєднують у собі гру та експериментування, що робить навчання більш інтерактивним, цікавим і ефективним. Освітній процес із використанням LEGO допомагає дітям легко засвоювати нові знання через практичну діяльність, а також стимулює розвиток творчості та креативності. Ця технологія вже стала популярним інструментом для вихователів ЗДО, які успішно впроваджують її в навчальні програми для всебічного розвитку дітей дошкільного віку.

У Данії, де дошкільна освіта традиційно акцентує на добробуті (well-being), грі та соціальному розвитку, LEGO служить ідеальною основою, тому що: робота з конструктором сприймається як гра, тому мовленнєва робота відбувається в психологічно комфортних умовах, знімаючи страх помилки; систематична робота з дрібними деталями стимулює моторні центри, що, за науковими даними, позитивно впливає на мовленнєві центри кори головного мозку; LEGO є універсальним інструментом, який ефективно використовується у корекційній роботі з дітьми, що мають порушення мовлення, допомагаючи їм візуалізувати та запам'ятовувати нові слова та структури.

У Данії ігрове навчання є важливою складовою системи освіти. З 2018 року цей підхід включено до програм підготовки педагогів і вчителів у данських університетських коледжах. На початковому етапі проєкт був

спрямований на вивчення способів упровадження ігрових методів у навчальний процес. У 2019 році програма розширилася та доповнилася дослідницьким компонентом, який мав на меті отримати нові знання про ефективність ігрового підходу в освіті. У 2021 році розпочалося практичне впровадження ігрового навчання в дитячих садках і школах через проєкти PlayTime та PlayHeart, що також охопили програми підвищення кваліфікації педагогів. У 2023 році було запущено новий практично орієнтований проєкт, спрямований на дослідження впливу ігрового навчання на освітній процес у дошкільних і шкільних закладах.

У Данії, батьківщині LEGO, освітній досвід використання технології будується на філософії «навчання через гру» (Learning through Play). Завдяки довготривалому партнерству між Фондом LEGO та данськими університетськими коледжами та дослідницькими інституціями, гра з кубиками LEGO інтегрується в освітні програми різних рівнів.

Одним із актуальних напрямів організації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти Данії є розвиток мовлення дітей. Завдання і зміст цього напрямку визначаються сучасними освітніми стандартами, програмами розвитку та виховання дітей, що акцентують увагу на модернізації дошкільної освіти, оновленні її змісту, вдосконаленні методів навчання мови й формуванні культури мовленнєвої комунікації. Важливе місце в цьому процесі займає використання інноваційних технологій, зокрема LEGO-конструкторів, які слугують ефективним інструментом для розвитку мовлення дітей, стимулюють їхню активність у спілкуванні та засвоєнні нових мовних структур.

Одним із ефективних методів роботи в дошкільній освіті є використання програм LEGO Education, які передбачають організацію групових занять із конструювання, обговорення створених моделей, розігрування сюжетів і спільне розв'язання творчих завдань. У процесі такої діяльності діти набувають уміння ставити запитання, висловлювати власні думки,

аргументувати свої рішення, уважно слухати співрозмовників і досягати згоди, що сприяє розвитку їхньої мовленнєвої компетентності.

Освітні рішення LEGO Education розроблені в Данії, спрямовані на розвиток здібностей дітей і формування вміння складати розповіді. Під час занять діти вчаться створювати історії та відображати їх у конструкціях. Для цього педагог може запропонувати дітям спільно побудувати історію, розподіливши ролі та частини роботи між учасниками. Як варіант, можна використати ілюстрації з книги як основу для створення сюжетів. Після завершення будівництва діти обговорюють зміст створених конструкцій, порівнюють власні версії історій і роблять висновок, що одна і та сама конструкція може викликати різні асоціації. Завершальним етапом є інсценізація побудованої історії з використанням LEGO-набору.

Використання LEGO для розвитку мовлення полягає у створенні природного, високо мотивованого контексту для спілкування та розповіді історій. Данський підхід до використання LEGO у розвитку мовлення є комплексним і поєднує кілька взаємопов'язаних компонентів:

1. Розвиток зв'язного мовлення через сторітелінг (Storytelling). Цей підхід передбачає використання LEGO-моделей і персонажів як візуальних опор для створення розповідей. Діти вигадують сюжети, описують події та дії героїв, що сприяє розвитку мовлення, уяви та логічного мислення.

2. LEGO Six Bricks (Шість цеглинок). Методика спрямована на стимулювання пізнавальної активності та мовленнєвого розвитку через короткі ігрові вправи. Виконуючи завдання з шістьма кольоровими цеглинками, діти тренують увагу, пам'ять, здатність слухати інструкції й точно їх відтворювати, що безпосередньо впливає на розвиток мовлення.

3. Розширення словникового запасу та концептуалізація. Під час роботи з LEGO діти засвоюють нові слова у конкретних ігрових ситуаціях. Конструювання допомагає не лише збагатити словник, а й навчитися правильно вживати слова в контексті, описувати просторові відношення, дії та властивості предметів.

Висновки. Отже, у Данії використання LEGO-конструкторів розглядається як ефективний засіб розвитку мовлення та комунікативних умінь дітей. Під час конструювання дошкільники активно спілкуються, обговорюють ідеї, пояснюють власні дії та взаємодіють між собою, що сприяє формуванню мовленнєвої компетентності, розвитку творчості й уміння працювати в команді.

Література:

1. Бадер С. О., Друганова Є. А. LEGO-технологія як засіб сенсорного розвитку дітей молодшого дошкільного віку. *Інноваційна педагогіка*. 2018. Випуск 8. С. 194–197.
2. Клевака Л.П. Освітньо-розвивальний потенціал LEGO-технології в інтелектуальному розвитку дитини дошкільного віку. *Технології розвитку інтелекту*. 2020. Том. 4. № 2 (27). С. 19–22.
3. Сухенко І. «Використання LEGO – конструювання в освітньому процесі ДНЗ». *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2012. № 2. С. 15–17.
4. LinkedIn. LEGO education programs: Igniting STEAM hands-on learning. URL: <https://www.linkedin.com/pulse/lego-education-programs-igniting-steam-hands-on-learning> (Дата звернення: 17.09.2025).
5. Playful Learning. Purpose and background. URL: <https://playful-learning.dk/en/purpose-and-background-playful-learning/> (Дата звернення: 18.09.2025).
6. Twenty One Toys. LEGO opens first brick and mortar school in Denmark. URL: <https://twentyonetoys.com/blogs/toys-games-for-play-based-learning/lego-opens-first-brick-mortar-school-denmark#:~:text=Play%2Dbased%20learning%20is%20at%20the%20heart%20of,and%20to%20make%20space%20for%20play%2Dbased%20learning> (Дата звернення: 18.09.2025).

Литвин І., Л. Онофрійчук.

Використання LEGO-конструкторів як інструменту розвитку мовлення в Данії 223

Палагнюк О., І. Перепелюк.

Зарубіжні інноваційні практики в дошкільній освіті: європейські тенденції та можливості для України (Фінляндія – Італія – Польща) 230

Рудницька-Юрійчук І.

Впровадження елементів Реджіо-підходу (Reggio Emilia Approach) у дошкільну освіту України: роль третього вчителя та документування освітнього процесу 235

Сас О., Н. Ішук.

Зарубіжний досвід реалізації середовищного підходу у роботі з дітьми дошкільного віку 240

Томчик Е., М. Олійник

Емоційне вигорання у дітей дошкільного віку: причини, наслідки та інноваційні психолого-педагогічні стратегії профілактики (досвід Польщі) 245

Янюк Н., О. Гончар.

Зарубіжний досвід формування комунікативної компетентності у дітей середнього дошкільного віку в умовах інклюзивного освітнього середовища 251

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти,
аспірантів, молодих учених**

24 жовтня 2025 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

ISBN 978-617-8768-09-6

Формат 60х84 1/16. Папір офсетний.
Друк цифровий.
Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 15,11
Наклад 50 прим.

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,
Тел. (050) 433-67-93
email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
№4191 від 12.11.2011р.

